

Елин Пелин
Страшен вълк

Окол село Дрянов лък
се появил страшен вълк:
кривокрак и едноок,
кръвожаден и жесток –
въплъщение на злото.
Нощно време край селото
обикаля, вий зловещо,
па, току виж, грабне нещо:
кога овен от стадата,
кога крава от чардата
или някой вол работен
на бедняк или имотен;
кон пресрещне, свиня, яре
или кротичко магаре
грабне, скрий се невредим,
невидим, неуловим...
Но най-чудното – това е
(вий ще кажете, лъжа е),
че един ловец прочут,
цял вмирисан на барут,
ведно с пушката го схруска
и го глътна на закуска.
Изпокриха се овчари
по къшли и по кошари,
пасищата опустяха,
медни звънци занемяха;
по зимници, по буджаци,
изпокриха се селяци,
всеки кожата си брани,
никой вече се не кани
ни на оран по нивята,
ни за дърва по гората.
И пред таз беда проклета
събра селяните кмета
там под ключ във общината
и се хвана за главата:
– Лошо, братя! Що да правим
– от тоз звяр да се избавим?
Срам и позор за селото!

Малко ли ни е теглото,
та и тоя бяс проклети
да ни носи толкоз щети!
До просия ще да стигнем!
Хайде, братя, да се вдигнем
с коси, с брадви, с трънокопи,
със дървета и със сопи –
на смърт звяра да осъдим,
или пак да го пропъдим
в пусти гори Тилилейски!
Стига тоя страх юдейски!
Слушат селяните прости,
изсъхнали като в пости,
глави патили навели,
слушат тия думи смели,
па се чудят и се маят,
що да кажат те не знаят.
Всеки си езика глътнал
и в потурите си хлътнал –
стоят, слушат като неми,
схванати от страх големи.
Но там в ъгъла на тъмно
някой се изкашля шумно
и зад схлупената печка
се размърда като мечка,
взе да сумти, да се чеше,
ала кой бе, не личеше.
Загледаха всички плахо –
там това бе дядо Влахо.
Очи вдигнал към тавана,
той мънкаво реч захвана:
– Неведнъж съм ви заявил,
не е вълк това, а дявол,
куршум люти го не лови,
нито сачми, ни отрови,
не го знаеш где се крие, –
във гората, чуваш, вие,
в същия час пък на полето,
виж, изял добиче клето.

Най-добре ще бъде, братя,
да пратиме във гората
попа, вода да освети –
кръстът тоя дух проклети
надалече ще пропъди.
Тъй ви казвам, тъй да бъде!
Попът скрит бе зад вратата.
Той показа си брадата
и извика разтреперан,
обладан от страх неверен:
– Как! Смилете се бе, братя,
сам да ида във гората,
где не смей да мине пиле?
Че и мен животът мил е!
Таз работа оставете,
нещо друго измислете! –
рече попът, не дорече,
думата му се пресече
и настръхна му брадата...
Навън току зад вратата
чу се вълчи вой ужасен,
заканителен и страшен!
Бъркотия вътре стана,
кметът скочи на тавана,
писарят във шкафа скри се.
Всичко, всичко спотаи се.
И сред тоя страх мъртвешки
отвън звярът с глас човешки
се обади нависоко,
кръвожадно и жестоко:
– Ако вий сте още живи,
чуйте, селяни страхливи!
Селото ви ще оставя,
пакост няма да ви правя,
ако вий се разберете,
жива жертва ми дадете –
човек някой от селцето,
кого иска ви сърцето.
Сега аз си заминавам

и до утре срок ви давам.
Разсъдете, помислете
и човека изберете!
Времето да не протакам,
утре го в гората чакам!
Селяните вцепенени,
из къшетата заврени,
чуха Вълчо как спокойно
и полека, и достойно
из селото се извлече
и отиде надалече.
Пак от ъгъла на тъмно
някой се изкашля шумно
и зад схлупената печка
се размърда като мечка.
Пак видяха всички плахо,
че се вдигна дядо Влахо.
На тояжката опря се,
напреде си нещо взря се
и спокойно произнесе:
– Чуйте що ви съобщавам!
За селото жертва ставам –
моето тело греховно
давам Вълчу доброволно...
За какво ми е живота?
Изпропил съм си имота.
Изгорял съм от ракия,
тя ме пие, аз я пия;
бабичката – проклетия,
все ме бие, все ме хока;
в старост вече съм дълбока,
нямам нищо да милея –
за какво съм да живея?
Нека добро да направя,
та селото да избавя...
Тия думи тъй сърдечни,
тъй решителни, човечни,
толко ясни и отбрани
трогнаха душите сбрани

и разплакаха сърцата
и завързаха устата.
Никой дума не пророни,
всеки жежки сълзи рони...
Плаче кмета, плаче попа,
плаче Станьо Търнокопа,
плачат с хълцания шумни
и съветниците умни.
Текат сълзите обилни,
несдържани и неспирни,
наводниха общината
и преляха през вратата.

...

Сутринта насред мегдана
заби, забумтя тъпана;
почна народ да пристига:
мъже, жени, дечурлига.
Скръбни бяха се притекли,
със очи, от плач отекли,
първенците на селото,
даскалите от школото,
да изпратят дядо Влахо,
дядо Влахо – сиромаха,
доброволно сам отдаден
курбан звяру кръвожаден
за доброто на селото,
за спасение от теглото...
Подир малко гледат всите,
засмян дори до ушите,
дядо Влахо че пристига,
шеговито им подмига,
па подкара песенчица
и заигра ръченица...
Баба Кера Влаховица
като стара ластовица
подир него се люлее,
изпраща го и се смее,
и на селяните вика:
– Отгървах се от старика,

брата мили; както щете,
туй, що казвам, ми простете
от душата ми извира;
който знае, ме разбира.
Много теглих със дъртака,
отсега добро ме чака...
Селяните нажалени,
трогнати и умилени,
обиколиха старика.
А той весело извика:
– Прощавайте, селяния,
ха налейте, та да пия
зарад вашето спасение
и за мое утешение –
няма време да се чака,
чуйте, Вълчо зъби трака!
Още рекъл-недорекъл,
зашумя светът притекъл,
заподнасяха му всички
с менци, стомни и панички
люта гроздова ракия,
препечена, синджирлия.
Дядо Влахо я подема,
гълта, пие, дъх поема,
благославя и нарежда;
всички съдове изрежда
и със сърце благодарно
пийна си човека харно,
па обърна се и рече:
– Сполай, братя, стига вече!
Сега сбогом и простете
и за мен се помолете! ... –
Ръка целува на попа,
па с тояжката затропа
и упъти се спокойно
и засмяно, и достойно
към гората там на края
и оттам – навярно в рая...
А в гората Вълчо чака,

зъби кървави си трака;
из гъстака, издълбоко,
вперил страшното си око,
гледа стареца жестоко
как пристигна да загине,
как приседна да почине.
Звярът страшен вой проточи
и пред стареца изскочи,
приближи го, помириса,
но назади се стъписа –
нещо му пресече вкуса
и извика със погнуса:
– Стой, не мърдай, старо, там,
няма, мършо, да те ям
и кръвта не ще ти пия,
че миришеш на ракия!
Душата ми не тровете,
младо, крехко ми пратете!
Дядо Влахо не приема
таз обида непростима
и окото му не мигна –
той тоягата издигна
заканително и грозно
и развика се нервно:
– Дума дал си, щеш не щеш,
длъжен си да ме ядеш! –
И той заплю със презрение
Вълчо, зяпнал с остървение...
Дъх отровен от ракия
като някаква стихия
се разнесе над гората
и на Вълчо във устата.
Той упоен се събори,
думица не проговори.
Тогаз дядо Влахо стана,
тоягата здраво хвана,
па удря, удря до пладне,
гдето свари, где попадне...
После си извади ножа,

свлече вълчовата кожа,
па праметна я на рамо
и пиан, насам-натамо,
се упъти към селото,
избавено от теглото...

КРАЙ

© Елин Пелин

Източник: <http://bezmonitor.com>, OCR: Victor

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1900>]